

William Gurnall

KŘEŠŤAN V PLNÉ ZBROJI

KNIHA DRUHÁ

Části Boží zbroje

Zkrácená verze:
Ruthanne Garlocková, Kay Kingová,
Karen Sloanová a Candy Coanová

Páté hledisko: křesťanův duchovní opasek

Stůjte tedy opásáni na bedrech pravdou. (Ef 6,14)

Co je zde myšleno *pravdou*? Podle některých lidí je to sám Kristus, který je „pravdou“ nazván v Janově evangeliu. V našem úryvku však apoštol přisuzuje konkrétní význam jednotlivým částem zbroje a Krista nelze označit za žádnou z nich. Naopak, je to celek, ve kterém jsme úplní a který odpovídá celé zbroji: „... oblečte se v Pána Ježíše Krista...“ (Ř 13,14)

Jiní se domnívají, že zde apoštol poukazuje na *pravdu učení* nebo *upřímnost*, a obojí je skutečně potřeba, aby byl opasek neporušený. Jedno nemůže fungovat bez druhého. Je samozřejmě možné být upřímný, ale postrádat pravdu. Například Bůh nepostihl Saula, když ve svém zápalu pronásledoval křesťanskou církev v upřímném přesvědčení, že tím prokazuje Bohu přízeň. A nestačí ani to, když máme pravdu na své straně, ale ne v srdci. Jehú se neochvějně vzepřel modlářství, ale později pošlapal své svědectví pokrytectvím. Obojí je tedy životně důležité – *upřímnost* k tomu, aby vytyčila správný záměr, a *poznání slova pravdy*, aby nás k tomuto cíli dovedla.

A co je myšleno *bedry*? Podle Petrova výkladu Pavlových slov, tj. „přepásejte bedra své mysli“ (1 Pt 1,13), se jedná o našeho ducha a mysl, které si tento opasek pravdy oblékají. Bedra znamenají pro tělo tolik co kýl pro loď. Kýl je základem celého plavidla a drží ho pohromadě. Podobně je tělo spojeno s bedry; pokud bedra selžou, celé tělo jde ke dnu. I když jsme fyzicky unavení, příroda nás nutí, abychom si dali ruce v bok a nabrali novou sílu. Proto výraz „zdeptat bedra“ znamená zkázu; kdo má slabá bedra, je sám slabý (Dt 33,11).

V závislosti na tom, zda naši mysl a našeho ducha charakterizuje moc, nebo pasivita, jsme my sami jako křesťané buď silní, nebo slabí. Pokud někdo jasně chápe, jak se držet pravdy, a jeho vůle je upřímně zakotvena ve svatých záměrech, je to zralý křesťan. Jestliže však nerozumí pravdě jasně a jeho vůle je vrtkává a nepevná, je to člověk otupělý a postrádá v životě duchovní moc.

Obě tyto schopnosti spojuje a upevňuje *pravda učení* v mysli a *pravda v srdci* neboli *upřímnost*, co se týče vůle. A právě to se děje, když je obojí těsně upevněno kolem duše podobně jako opasek kolem fyzických beder. Ačkoli bedra tělo podírají, potřebují, aby jim opasek pomáhal udržovat zmíněné části pohromadě v jejich plné síle.

I. Pravda učení jako opasek mysli

Podívejme se nejprve na *pravdu učení*. Nazývá se „slovem pravdy“, protože je to Slovo Boha, který je sám Bůh pravdy (*Ef 1,13*). Petr nás vybízí, abychom odolávali ďáblu, „pevní ve víře“ (*1 Pt 5,9*) – neboli v pravdě. Slovo „víra“ je zde použito jako objekt naší víry, kterým je Boží pravda. V dalším verši se Petr upřímně modlí, aby Bůh věřící „zdokonalil, utvrdil, posílil“ (*10. v.*). Spojení těchto různých výrazů, směřujících společně ke stejnému záměru, naznačuje Satanův nebezpečný, znepokojivý potenciál a nutnost zůstat vůči němu nepohnutí ve víře. V nestálých časech rané církve bylo nemožné, aby křesťané zabránili ztrátě své víry, pokud ji pevně nadržel právě tento opasek.

Stejně jako má ďábel dvojitý plán, jak křesťany o pravdu okrádat, má dvě strany i sama skutečnost, že jsou touto ctností opásáni. Za prvé, Satan přichází jako *had* v podobě falešných učitelů, aby nám podsouval místo pravdy omyl. Abychom se ubránili jeho komplotu, musíme být opásáni pravdou ve svém chápání a mít pevný úsudek, co se týče pravd Kristových. A za druhé, Satan přichází jako *lev* v roli pronásledovatelů, kteří se snaží oddělit svaté od pravdy prostřednictvím strachu z nebezpečí a smrti. Jediný způsob, jak se tomuto lvu ubránit, je, že budeme opásáni pravdou, a uchováme si tak vyznání víry v každé situaci.

PEVNÝ ÚSUDEK O KRISTOVÝCH PRAVDÁCH

Protože Satan přichází jako had přestrojený za falešné učitele a snaží se nám podsouvat namísto pravdy omyl, každý křesťan potřebuje mít pevný úsudek, pokud jde o pravdy Kristovy. Berojští studovali Písmo, aby si potvrdili úsudek týkající se učení, které Pavel hlásal. Odmítli uvěřit všemu, co řekl, dřív než „denně pečlivě zkoumali Písma, zdali je tomu tak“ (*Sk 17,11*). Vzali kazatelovo učení a porovnali ho přímo s psaným Slovem; výsledkem bylo, že „mnozí z nich uvěřili“ (*12. v.*). I když si Berojští předtím uvěřit netroufali, nemohli poté jinak a uvěřili.

Tertullián popsal kázání heretiků slovy: „Vyučují přesvědčováním, ale svým učením nepřesvědčí.“ Neboli se dvoří emocím svých posluchačů, aniž by ovlivnili jejich úsudek. Například cizoložník by jen těžko přesvědčil svou společnici, že její prostituce je zákonná. Raději volí jinou cestu: s využitím romantických podtónů a tělesných půvabů. Otázka zákonnosti jde brzy stranou. Úsudek je snadno a rychle pohlcen šířajícím chtíčem.

Omyl tak vstupuje dovnitř oknem jako zloděj; pravda, jako majitelka domu, však vchází dveřmi porozumění a přesouvá se dál do svědomí, vůle a emocí. Člověk, který najde a vyznává pravdu dřív, než pochopí její znamenitost a nádheru, nemůže plně ocenit hodnotu svého nebeského narození a původu. Vladař, který

cestuje v přestrojení, se nedočká poct, protože si lidé neuvědomují, kdo to je. Pravdu milují a oceňují pouze ti, kdo ji naleznou a osobně poznají.

Pokud netoužíme pravdu znát, už jsme ji odmítli. Není těžké někoho oklamat a pravdu mu zatajit, pokud neví, co má. Pravda a omyl jsou pro neznalého člověka jedno a totéž, a tak nazývá pravdou úplně všechno. Slyšeli jste o chamtivci, který neustále objímal své pytle se zlatem? Nikdy je však neotevřel a své bohatství nevyužil, a tak když mu zloděj zlato ukradl a do pytlů nasypal místo něj oblásky, byl chamtivec stejně šťastný, jako když zlato skutečně měl.

PROČ KŘESŤANÉ POTŘEBUJÍ PEVNÝ ÚSUDEK, CO SE TÝČE PRAVDY *I. Ochrana před zákázonosnou podstatou falešného učení*

Absces v hlavě může být stejně tak smrtící jako v žaludku. A pokřivený úsudek, pokud jde o základní pravdy, zabíjí stejně tak jistě jako prohnílé srdce.

Mnoho lidí tvrdí, že člověk může najít záchranu v každém náboženství, jestliže jde za světlem. Nezáleží prý na tom, čemu věříte, pokud věříte něčemu. Podle jejich představ vede do nebe tolik cest, kolik jich podle Písma vede do pekla. Tato humanistická úvaha může znít dobře, ale v konečném důsledku nevede ke Kristu, který říká, že neexistuje jiná cesta k životu než on sám: „Já jsem ta Cesta, Pravda i Život.“ (*J 14,6*) Jan prohlašuje, že každý, kdo se nedrží jediného pravého Kristova učení, je navěky označen jako ztracený člověk. A toho, kdo nepřijme Boha předtím, než zemře, si vezme v okamžiku smrti ďábel.

Bez ohledu na to, kolik dobroty, logiky a náboženství člověk smíchá, aby překroutil pravé učení, v Božích očích je to zatvrzelý hříšník, na něhož dopadne z Kristových rukou stejné odsouzení jako na nekajícného opilce nebo vraha. Oba jsou na cestě do pekla: „... ti, kdo takové věci dělají, neobdrží dědičné Boží království.“ (*Ga 5,21*)

Pokud přináší záhubu neznalost základních věcí, mnohem zhoubnější pak je, když se v nich člověk mylí. Jestliže stačí na odsouzení do pekla jeden díl hříchu, deset dílů se o to postará ještě rychleji. Omyl je vzdálený pravdě víc než nevědomost a staví se proti ní s mnohem větší vervou; v podstatě tak představuje nevědomost opatřenou neviditelnou gilotinou.

Člověk, který dost nejí, zemře, ale ten, kdo pozře jed, přijde o život ještě rychleji. Apoštol nás ujišťuje, že „bezuzdnosti“ a „zhoubná kacířství“ přinášejí „rychlou záhubu“ těm, kdo je následují (*2 Pt 2,1-2*). Všechny řeky si dříve či později najdou cestu do moře, ale některé proudí rychleji a vlijí se do něj dříve než jiné. Pokud si chcete zkrátit cestu do pekla, můžete si zařadit do programu nějaký tradičnější hřích a sklouznout do valící se řeky porušeného učení; nepotrvá dlouho a budete tam.

II. Ochrana před nenápadnou přirozeností podvodníků

Hříšní podvodníci jsou dost obratní na to, aby zničili víru člověka, a proto musíme posilovat svůj úsudek, pokud jde o Kristovy pravdy. Apoštol popisuje oběti těchto čarodějů jako lidi, kteří „se stále učí“ a nikdy nedojdou „poznání pravdy“ (2 Tm 3,7). Věrnému Timoteovi ale říká: „Ty však jsi sledoval mé učení.“ (10. v.) Jako by tím byl řekl: „Nemám o tebe starost – jsi natolik přesvědčený o pravdě, že tě už nikdo nemůže oklamat, pokud jde o evangelium.“

Svědci čekají na nestálé lidi, aby je chytili do ďáblových pastí, protože ne stojí na biblickém základě. „Vždyť nadarmo se roztahuje síť před zraky těch, co mají křídla.“ (Př 1,17) Ďábel se rozhodl napadnout Evu namísto Adama, protože bylo pravděpodobnější, že oklame ji; od té doby svou strategii pozměnil jen pramálo. Dosud se snaží přelézat plot tam, kde je nejnižší a kde je odpor nejslabší. Podívejme se teď na tři druhy lidí, kteří spadají do této kategorie.

a) „Prostí“

Svědci líbivými slovy a přesvědčivými argumenty „svádějí srdce bezelstných lidí“ (Ř 16,18). Dotyční jedinci to myslí dobře, ale neumějí rozlišovat. Bezstarostně pijí z poháru, který jim někdo nabídne, aniž by měli podezření, že je pomalu zabíjí jed.

b) „Děti“

„... abychom již více nebyli jako děti, zmítáni vlnami a hnáni každým větrem učení“ (Ef 4,14). Děti předpokládají, že všechno, co je sladké, je také dobré, a proto není těžké je svést, aby místo cukru pozřely jed. Protože dítě nezná příliš Slovo, nechá se unést každou, ať už dobrou, nebo špatnou nabídkou. Děti, podobně jako Izák, neopírají své názory o to, co vidí, ale o své pocity, a tak upadají do jámy klamu, protože své emoce neporovnávají s pravdou Božího slova.

c) „Nestálí“

Falešní učitelé jsou úspěšní v tom, že „lákají neupevněné duše“ (2 Pt 2,14) – neboli ty, jejichž porozumění není zakotvené ve Slovu. Tito nestálí lidé jsou vydáni na milost vichru a proudu a nechávají se unášet módními náboženskými výstřelky a dalšími oblíbenými trendy, podobně jako mrtvá ryba v příboji.

III. Obecný vliv pevného úsudku na celého člověka

Podívejme se teď na tři zásadně důležité oblasti:

a) Paměť

Paměť je pokladnice, která v sobě ukládá a nosí obrazy, jež jsme vstřebali. Čím větší silou přitlačíme pečeti na vosk, tím je otisk hlubší. A čím je přesvědčivější a jistější naše poznání, tím hlouběji se nám zapíše do paměti.

b) City

Čím je stabilnější sklenice našeho porozumění, tím dříve se rozehrějí naše city v ní obsažené, když na ně dopadnou světelné paprsky pravdy: „Což v nás srdce nehořelo, když... nám... otvíral Písma?“ ptali se učedníci na cestě do Emauz (L 24,32). Co Kristus v danou chvíli říkal, nepochybně slyšeli v jeho kázáních už předtím, ale nikdy nebyli natolik uspokojeni, jako když jim otevřel mysl i Písmo zároveň.

Slunce ovlivňuje a ohřívá zemi, i když na ni právě nevysílá viditelné paprsky. Slunce spravedlnosti má však vliv pouze tehdy, když Boží světlo vrhá svou pravdu na náš rozum. Pokud křesťan zůstává pod těmito křídly ukryt, v jeho srdci je zažehnut obživující žár. Duch svatý je nejen Utěšitel, ale také ten, kdo usvědčuje: utěšuje nás tím, že nás vyučuje.

c) Život a chování

Oko vede nohu – neboli člověk nemůže chodit, pokud nevidí, kam jde. A nemůže chodit ani tehdy, když se mu země chvěje pod nohama. Principy zakotvené v našem porozumění jsou základem určujícím naše chování; pokud se pohnou, zavravorají i naše činy. Třesoucí se ruka nedokáže nakreslit rovnou čáru, stejně jako váhavý úsudek nemůže vyústit v přijatelné chování. Apoštol uvádí vytrvalost a nepohyblivost do spojitosti s „rozhojňováním se v Pánově díle“ (1 K 15,58).

K Tesalonickým přišlo evangelium „v plné přesvědčivosti“ – neboli tak, že dokazovalo svou pravdivost (1 Tě 1,5). A všimněte si, jak výrazně ovlivnilo jejich každodenní život: „A vy jste se stali těmi, kdo napodobují nás i Pána, když jste přijali Slovo v mnohém soužení s radostí Ducha svatého.“ (6. v.) Byli si jisti, že dané učení je od Boha, a tato jistota je provedla dobami soužení i radosti.

JAK SI UPEVNIT ÚSUDEK O PRAVDĚ

I. Upřímně se pravdy chopte

Neposlušné srdce a nezdravý úsudek se, podobně jako led a voda, produkují navzájem. Úsudek některých lidí je nestálý, protože mají srdce plné úskočnosti.

Stálá mysl a rozdělené srdce se sejdou jen zřídka: „Cílem tohoto nařízení je láska z čistého srdce, z dobrého svědomí a z upřímné víry.“ (1 Tm 1,5)

Když láska uzná pravdu, pevně se jí chopí. Touha po světských věcech však může způsobit, že ji zase odloží. Amnón si zošklivil Tamar stejně hluboce, jako po ní původně zatoužil. Člověk může odhodit vzácné pravdy se stejným opovržením, jaké projevil Amnón vůči Tamar. Zbloudilé srdce může snadno podplatit úsudek, aby hlasoval v jeho prospěch. Nabízí se otázka, zda takový člověk vůbec někdy dané pravdy miloval.

II. Nechte si sloužit Slovem

Jedním z velkých cílů Písma je upevnit nás v pravdě: „A on dal jedny apoštoly, jiné proroky, některé evangelisty, jiné pastýře a učitele, aby připravili svaté k dílu služby...“ (Ef 4,11-12) Proč? „... abychom již více nebyli jako děti, zmitání vlnami...“ (14. v.) Když přijímáte Slovo, věnujte pozornost jak doktrinární části kázání, tak jeho aplikaci. To první je nezbytné, abyste se jako křesťané upevnili, to druhé, aby se ve vás probudila vřelost. Lévité „vykládali smysl [Božího zákona], aby všichni rozuměli tomu, co se četlo“ (Neh 8,7-8). Setba musí předcházet zalévání a vyučování by mělo předcházet povzbuzování.

III. Ve svém úsudku se neopírejte o žádného člověka ani skupinu

Musíte žít svou vlastní víru, ne víru někoho jiného. Dívejte se tak dlouho a upřeně, jak jen bude třeba, abyste uviděli pravdu na vlastní oči. Budova, která se opírá o sousedův dům, je příliš nestabilní, aby stála dlouho. Proto nedovolte, aby o vašem úsudku rozhodovala lidská autorita, ale řiďte se důkazy ze Slova. Lidské závěry nejsou o nic spolehlivější než překližky podepírající budovu, ale pravda stojí na věčném základě pevné skály – Božího slova!

Necitujte člověka, ale Písmo. Přitom si však dávejte pozor, abyste se příliš nenachýlili a neztratili rovnováhu. Zároveň totiž nesmíme odsuzovat úsudek staršího, jehož moudrost a učenost zasluhují úctu. Je jisté, že pravá Boží cesta v této věci vede mezi pohrdáním lidmi a jejich zbožňováním. Uctívání člověka plodí zrádce pravdy a způsobuje, že dav volá „hosana“ v případě omylu a „křičuje“ pravdu. Herodes svým stříbrným šatem oslnil oči přihlížejících a oslovil je svým výmluvným projevem, ale když pochlebovači zvolali: „To je hlas Boží, a ne lidský!“, byl vzápětí rozežrán červy (Sk 12,21-23).

Lesknoucí se glazura, kterou někteří řečníci používají, zatemňuje úsudek jejich obdivovatelů natolik, že považují jejich řeč za božskou ve svém původu. Pak je těžké milovat a ctít člověka jako člověka, vážít si ho a nebýt v nebezpečí, že budu mít rád i jeho omyly. Proto Bůh chce, aby jeho děti nenazývaly na zemi nikoho otcem – aby nikým nepohrdaly a nikoho neuctívaly (Mt 23,9).

IV. Pozor na zvědavost

Člověk, který si vyslechne kdejaký nový názor a prahne po horkých náboženských novinkách, je nebezpečně blízko omylu. „Svrablavé uši“, před kterými Pavel varuje, mají běžně za následek prašivinu omylu (2 Tm 4,3). Tamar přišla o panenství pro svou naivitu; cudnost myslí spočívá ve zdravé víře. Lidé však tuto zdravotnost kompromitují, pokud se otevírají každému učení, které se kde káže.

Musíme být v první řadě posluchači a teprve poté učedníky. Zvědavost ohledně různých sekt a přesvědčení může způsobit, že člověk propadne skepsi a nedokáže si zvolit pravdu. Například Augustin vyznal, že se zabýval tolika mylnými představami, že se jejich vinou bál samotné pravdy. Pokud má člověk příliš mnoho zkušeností s šarlatány, jen těžko bude věřit zkušenému lékaři.

V. Pokorně hleďte pevný Boží úsudek

Pocestný, který si je natolik jistý svou znalostí cesty, že se nikoho neptá na směr, se může ztratit jako první. Dávejte si pozor na pýchu – bez ohledu na to, jak sebejistě se nyní vznášíte na křídlech, nakonec ji najdete ztroskotanou v příkopu omylu. Takový osud Bůh pýše určil; nezbyvá jí než tento úděl naplnit.

Pýcha může způsobit vaše odcizení od trůnu milosti a proměnit pokorné modlitby za pravdu v ambiciózní argumenty. Proto je nezbytné vystavit pyšné lidi zostuzení, aby až se jejich porozumění napraví – pokud to Bůh ve svém milosrdenství umožní – mohli „oslavovat Krále nebes“ tak jako Nebúkadnesar (Da 4,34).

Hluboko v srdci strážte tuto pravdu – Bůh, který dává oči, aby pravdu uviděly, dává také ruce, aby ji uchopily. To, co od Boha máme, si bez něj nemůžeme udržet. Hýčkejte si svou blízkost s ním, jinak váš důvěrný vztah s pravdou nepotrvá dlouho. Bůh je světlo, ale jakmile vám pýcha navrhne, abyste se k němu otočili zády, jste na nejlepší cestě do temnoty.

VI. Nepohoršujte se nad odlišnými názory

Jak může člověk s jistotou vědět, co je pravda, když existuje tolik různých křesťanských přesvědčení? Někteří lidé jsou poznamenáni náboženskými rozkoly natolik, že pravdu, kterou kdysi zastávali, nakonec opustí; a i když přímo neztroskotají na ostrově ateismu, prožívají nejistotu a nejsou ochotní zakotvit ve svém úsudku, dokud nebudou všechny rozdíly v postojích a názorech setřeny a v každém aspektu našeho náboženství nenastane jednota. Je jisté, že jsou stejně pošetilí jako člověk, který odmítá jíst, dokud všechny hodiny ve městě neodbijí dvanáct v přesně stejný okamžik.

VII. Znejte cenu pravdy ve svém srdci

Mnoho vzácných knihoven zničili neotesaní vojáci, kteří si nebyli vědomi toho, jakou cenu mají knihy v nich obsažené. Také úděl pravdy závisí na tom, kdo ji najde. Pokud se dostane do rukou tomu, kdo z ní bude čerpat sílu a svěžest, začne účinně působit v jeho srdci. Pokud se jí však někdo chopí, aniž by stál o její božskou útěchu a posvěcující moc, pravda brzy skončí jako odpad na smetišti.

A pak jsou tu lidé, kteří tančí kolem svíčky tak dlouho, až ji sami sfouknou. Když se doslechnu o člověku, který kdysi považoval prvotní hřích za pravdivou skutečnost, ale později to popřel, mám obavu, že se unavil a zbavil účinnosti pravdy dříve, než ji ztratil samotný jeho úsudek. Věřící někdy v neklidných časech opouštějí staré dobré principy Písma. Vezměte si například zpívání žalmů. Tolik lidí se této praxe vzdalo, že si kladu otázku, zda měli vůbec někdy potěšení ze společenství s Bohem. Tančilo někdy jejich srdce pro Boha s nebeskou láskou tak, jak o tom zpívaly jejich rty? Je zvláštní slyšet zbožného člověka, jak to popírá! Pokud ses někdy, křesťane, setkal s Bohem u dveří svatostánku, ochladlo tvé srdce dříve, než ses zbavil povinnosti zpívat mu chvály?

SVOBODNÉ A SMĚLÉ VYZNÁNÍ PRAVDY

Druhý způsob, jak pravdu napadat, je s využitím násilí; Satan záplatuje svou liščí kůži svůdce lví kůží pronásledovatele. Ty nejkrvavější tragédie na světě se odehrály na pódiu církve a ty nejnelidštější masakry byly spáchány na nevinných Kristových beránkách. První člověk, který byl kdy zavražděn, byl světec a zemřel kvůli náboženství. Luther řekl, že Kain by jistě zabíjel Ábela dál, až do skonání věků. Plameny pronásledování nemohou nikdy zcela vyhasnout, dokud v hříšných srdcích na zemi zůstává jiskřička nenávisti nebo dokud v pekle přebývá ďábel, který ji dokáže rozdmýchat v plamen.

Mnoho lidí, kteří by se nikdy nenechali odtrhnout od pravdy argumentem nebo omylem, se od ní nechá oddělit pronásledováním. Proto je její smělé vyznávání druhým nezbytným způsobem, jak mít pravdou přepásaná bedra. Pravda bez odvahy proměňuje člověka v mečouna, který má sice na hlavě meč, ale nemá srdce ho použít. Člověk se stává neporazitelným jen tehdy, když je zmocněn svatou smělostí z nebe; díky ní dokáže tasit meč Ducha a chopit se holé pravdy tak, že ji svobodně vyzná tváří v tvář smrti. Právě to znamená být „opásání na bedrech pravdou“.

I. Udržte si pevné vyznání víry

Apoštol předal tento naléhavý pokyn všem křesťanům, když řekl: „Neochvějně držme své vyznání naděje...“ (*Žd 10,23*) Pavel mluvil proti těm, kdo se vyhýbali

společnému setkávání se svatými z obavy před pronásledováním; byl totiž přesvědčen, že lidé, kteří takto duchovně klopýtají, stojí u dveří odpadlictví. Proto nesmíme rozvíjet plachty svého vyznání za bezvětrí a naopak je musíme skládat, jakmile začne vát vítr.

Za smělé vyznání byl pochválen Pergamon: „Vím, kde bydlíš: tam, kde je trůn Satanův; avšak pevně držíš mé jméno a nezapřel jsi mou víru ani ve dnech, v nichž můj věrný svědek Antipas byl zabit u vás...“ (*Zj 2,13*) Byla to doba, kdy na soudcově místě seděl podvodník a křesťané byli často odsuzováni k smrti. Před očima jim byla prolévána krev, ale ani to je nepřimělo, aby zapřeli pravdu o Kristově krvi, která za ně byla prolita.

Striktní příkaz ohledně neochvějného vyznání víry dal Pavel i Timoteovi: „Ale ty, Boží člověče, před tím utíkej! Usiluj o spravedlnost, zbožnost, víru, lásku, trpělivost, mírnost.“ (*1 Tm 6,11*) I když se lidé kolem vás zaobírají světem, usilujte o duchovní bohatství stejně horlivě jako oni o to světské.

Co když ale nelze provést transakci hledání spravedlnosti pokojně? Máme snad zavřít krám, odložit své vyznání na regál a počkat se svatostí až do doby, než opět nastane příhodný čas? Pavlovým řešením je „bojovat dobrý boj víry“ (*12. v.*). Vyznání víry neopouštějte, ale vydejte v sázku život, abyste si je udrželi. „Přikazuji ti před Bohem, který dává všemu život, a Kristem Ježíšem, který před Pontiem Pilátem dosvědčil dobré vyznání, abys zachoval ten příkaz...“ (*13.-14. v.*) Jinými slovy: „Pokud doufáš, že při vzkříšení uvidíš utěšující tvář Krista – který se raději rozhodl ztratit život než zapřít pravdu – nevzdávej se svého vyznání, ale stůj mu bok po boku.“

Augustin ve svém *Vyznání* vypráví příběh o Viktorinovi, Římanovi známém svým řečnickým uměním. Tento muž v pozdním věku přijal Krista, a když přišel za Simplicianem, pošeptal mu: „Jsem křesťan.“ Zbožný muž se však moudře ohradil: „Neuvěřím tomu ani tě za takového nebudu považovat, dokud tě nevidím mezi křesťany v církvi.“ Viktorinus se tomu zasmál a zagestikuloval: „Dělají snad tyto zdi z člověka křesťana? Musím to vyznat veřejně?“ Jako mladý konvertita se bál, ačkoli už byl věkem starý. Čas ale ubíhal a Viktorinus se stále více utvrzoval ve své víře. Nakonec usoudil, že pokud se bude dál za Krista stydět, Kristus se bude stydět za něj, až přijde v Otcově slávě. Šel tedy znovu za Simplicianem a tentokrát mu řekl, že je připraven jít do kostela. Tam se rozhodl veřejně vyznat svou víru s tím, že se celé roky věnuje řečnickému umění, a tak proč by se bál vyznat Boží slovo?

Bůh požaduje, aby křesťanství vycházelo člověku jak ze srdce, tak z úst: „Srdcem se věří k spravedlnosti a ústy se vyznává k záchraně.“ (*Ř 10,10*) Zatímco vyznání ústy bez víry v srdci je nechutné pokrytectví, víra bez vyznání rtů je nejen pokrytecká, ale i zbabělá.

II. Bůh svěřil svatým svou pravdu

Pravda je veliký poklad, který Bůh předává svatým s vážně myšleným pokynem, aby ji bránili před každým, kdo se jí snaží podryvat. Jsou věci, které my svěřujeme Bohu, a jiné, které svěřuje on nám. To nejdůležitější, co vkládáme Bohu do rukou za účelem zachování, je naše duše: „... on je mocen ochránit to, co jsem mu svěřil, až do onoho dne.“ (2 Tm 1,12) Bůh nám pak svěřuje svou pravdu: „... abyste vytrvale zápasili o víru, která byla jednou provždy svěřena svatým.“ (Ju 3) Pavel proto povzbuzuje Timotea, aby měl „za příklad zdravých slov... ten krásný svěřený poklad...“ (2 Tm 1,13-14)

Pokud je úkolem člověka, jemuž byla svěřena do péče králova koruna a klenoty, tyto pozemské cennosti chránit před ztrátou nebo krádeží, oč vážnější je křesťanova zodpovědnost za ochranu Božího pokladu! Slovo pravdy je svědectvím samotného Boha, které předává svatým, svým vyvoleným svědkům, a povolává je k tomu, aby tuto pravdu žili prostřednictvím svobodného a svatého vyznání přede všemi lidmi.

III. Držte se svého vyznání pravdy tváří v tvář nebezpečí a smrti

Pravda dnes není příliš v kurzu; nevíme však, jak brzy se může zvednout její tržní hodnota. Pravda není vždy k dostání za stejnou cenu. Musíme ji však koupit, ať stojí, co stojí, a za žádných okolností ji neprodávat.

V hříšných srdcích vždy spočíval duch pronásledování a bude tomu tak až do skonání věků. V tom se bezbožníci neliší od Satana, který prozkoumal Jóba dřív, než na něj vložil ruce. Stroje smrti nepřetržitě a rutinně produkují ďábelské myšlenky namířené proti věřícím vyznavačům pravdy. Předem vědí, co přesně udělají, pokud se jim dostane moci a příležitosti k tomu, aby uskutečnily své zlověstné touhy.

Satan přichází nejprve s duchem omylu a poté s duchem pronásledování; zamořuje mysl lidí lží, aby jim pak naplnil srdce hněvem vůči věřícím. Je nemyšlitelné, aby omyl přinášel pokoj; je to pekelný zlosyn, který vždy musí vyhovět svému otci. Nic, co pochází zdola, nemůže být čisté ani pokojné. Bůh sice dopouští, aby tento sírou páchnoucí duch omylu dál působil, ale zároveň nám dává pás pravdy, abychom se před ním chránili.

Ne každý, kdo pravdě tleská, ji ovšem bude následovat, když ho povede do vězení. A ne každý, kdo ji káže, je pro ni ochotný trpět. Argumenty jsou neškodné – jako tupé zbraně, které nezraňují do krve. Když ale trpíme, jsme povoláni k boji s nepřáteli pravdy. A to vyžaduje víc než britký jazyk a logické uvažování. Co na to v takovém případě diskutěti? Budou vypadat jako zbabělí vojáci, kteří při základním výcviku, kdy nebyl žádný nepřítel na dohled, působili statečně jako vyznamenaní hrdinové. Být na straně pravdy tehdy znamenalo

pouhé uznání a odměnu, nikoli nebezpečí a smrt. Bůh však vyvolil pošetilé – neboli pokorné křesťany plné víry, trpělivosti a lásky k pravdě – aby v této službě zahanbil moudré – tedy vysoce postavené, kterým chybí ctnost.

JAK SE OPÁSAT VYZNÁNÍM PRAVDY

To nejhorší, s čím mohou nepřátelé přijít, je uvěznění nebo záhuba; ale „láska je silná jako smrt“ (*Pís 8,6*). Dokáže zasáhnout smrt přímo do srdce, a tak ji porazit. Láska si nestěžuje na utrpení. Jákob z lásky k Ráchel přetrpěl denní žár i noční chlad. Láska dokáže zariskovat. Jónatan se kvůli Davidovi vzdal království a vystavil se hněvu svého rozzuřeného otce. Láska se nikdy nepovažuje za poraženou, dokud má při sobě svého milovaného; je připravená na každé nebezpečí, aby se mohla pro svého vyvoleného obětovat.

Díky této lásce svatí s radostí opouštějí své světské statky, rodinné vazby, a dokonce i tělo, aniž by to považovali za ztrátu. „... nemilovali svou duši až na smrt.“ (*Zj 12,11*) Sám život se stává jejich nepřitelem, když se postaví mezi ně a pravdu.

Člověk nemá rád svou ruku nebo nohu natolik, aby si je ponechal, pokud ohrožují zbytek jeho těla; raději souhlasí s jejich amputací. Podobně si David směle ujasnil své priority, když byl v sázce jeho život: „Ničemové na mě čekají, aby mě zničili. Rozvažuji o tvých svědectvích.“ (*Ž 119,95*) Tělesný člověk se v srdci zabývá nebezpečím ohrožujícím jeho podnikání, manželku, děti nebo jeho vlastní život. David se však v srdci upínal k něčemu lepšímu – zaměřoval se na Boží svědectví a na to, jak lahodí jeho duši, když o nich rozjímá. Čím víc lnul k pravdě, tím víc mu jeho nesnáze připadaly jen jako mírné útrapy.

Svět je záhadou, proč lidé riskují život pro něco, co lze považovat za pouhé názory. Když náš Spasitel řekl Pilátovi, že přišel na svět, aby „vydal svědectví pravdě“, Pilát se ho zeptal: „Co je pravda?“ (*J 18,38*) Jako by tím byl řekl: „Je teď snad čas myslet na pravdu, když je tvůj život v takovém nebezpečí? Co to vůbec pravda je, že pro ni tolik riskuješ?“ Podobně by se mohl křesťan plný Boží milosti ve svatém posměchu zeptat: „K čemu jsou bohatství, pocty a pomíjivé požitky tohoto klamného světa? K čemu je sám život, pokud něco z toho, nebo dokonce všechno protirečí pravdě?“

Každý člověk jde za hlasem svého srdce. Pokud patří vaše láska světu, obětujete mu život; pokud však vaše láska patří pravdě, nenecháte si život zničit, ale naopak se do něj plně opřete. Dávejte si však pozor na to, aby byla vaše láska k pravdě upřímná, jinak vás zavede k branám vězení. Existují tři druhy podvodníků, jejichž láska s největší pravděpodobností nevydrží zkoušku ohněm.

PODVOVNÍCI, KTEŘÍ SE OHÁNĚJÍ PRAVDOU

I. Ti, kteří používají pravdu kvůli tělesným výhodám

Pravda se někdy prostě vypácí; je to výhodný obchod, který vede lidi k tomu, aby ji často zvali domů. Dotyční jedinci však ve skutečnosti nemilují pravdu, ale jen diamant v jejím uchu. Za času Jindřicha VIII. mnozí horlili proti opatstvím – ale přitom milovali jejich majetek víc, než nenáviděli jejich modlářství.

Pravda nachází jen málo lidí, kteří ji milují bezvýhradně, jen pro ni samu. A pouze těchto pár jedinců bude s ní a pro ni trpět. Když se světské věno vyčerpá, nevěrníky začne jejich svazek s pravdou nudit. Oheň v kuchyni hoří jen tak dlouho, jak dlouho se udržuje. Pokud nedokážete milovat holou pravdu, nebudete sami ochotní se pro ni obnažit. A pokud nedokážete milovat pravdu zneuctěnou, nikdy nebudete chtít upadnout kvůli ní v nemilost.

II. Ti, kteří o pravdě mluví, aniž by ji žili

Často se stává, že si lidé nechtějí pustit pravdu příliš blízko k tělu. Sice ji doporučují, ale jsou jako žena, která hostí nápadníka a dobře o něm mluví – ale ani ve snu by ji nenapadlo se za něj provdat. Jedna věc je někoho líbat a hladit, jiná je ho skutečně milovat. Bucholcerus často říkal, že mnozí Krista líbají, ale jen málokterí ho milují. Pravá láska k němu představuje to nejsvatější manželství. Když se duše, která je niterně přitahována ke Kristu jako k manželovi, sama sebe vzdá, aby se nechala řídit jeho Duchem a vést Slovem pravdy, znamená to, že Krista a jeho pravdu skutečně miluje.

Ten, kdo odmítá pravdu poslouchat, je však tak dalek toho, aby ji miloval, že se jí nakonec začne bát. Bude pak pravdu pronásledovat dřív, než pro ni něco vytrpí. Jeroným to vyjádřil slovy: Nenávidíme ty, jichž se bojíme, a chceme zničit ty, které nenávidíme. Například Herodes měl strach z Jana, jehož to stálo život. Tvrdé srdce ze strachu uvěznuje pravdu ve svém svědomí, protože pokud by měla v duši svobodu a autoritu, dala by průchod každé planoucí žádosti, která v něm panuje. A ten, kdo uvěznuje pravdu ve svém vlastním srdci, se nikdy nestane vězněm jako její svědek.

III. Ti, kteří nehorlí proti nepřátelům pravdy

Láska je vždy vyzbrojená horlivostí; je připravená tasit tuto dýku proti všem nepřátelům pravdy. Horlivost působí jako oheň: pokud je zadržovaná v soukromí křesťanova srdce a nemůže naplno vzplanout, aby potrestala zlo, hoří v skrytu a zarmucuje a šíří křesťanova ducha, protože pravdu nevysvobodil od šířícího se rouhání a omylu.

Ten, kdo vášnivě miluje, nemá žádnou radost, když milovanou bytost přežije; raději by spolu s ní ulehl do zaprášeného hrobu, než aby trávil osamělý život

bez ní. „Pojďme i my, ať spolu s ním zemřeme,“ řekl Tomáš, když mu Kristus pověděl o Lazarově úmrtí (*J 11,16*). Elijáše přiměla k vážně myšlené modlitbě za smrt trdnomyslnost života ve zlých dobách: „Už dost, Hospodine, vezmi mou duši.“ (*1 Kr 19,4*) Svatý prorok sledoval, jak lidé nadbíhají modlářům a zabíjejí Boží služebníky. Usoudil, že bude lepší tento svět opustit než žít v mukách při pohledu na to, jak Boží jméno, pravdu a služebníky pošlapávají právě ti lidé, kteří jim měli prokazovat největší dobro.

Pokud však má horlivost nějakou moc obhájit kauzu pravdy, pak její nepřátelé nepochybně poznají, že „ne nadarmo nosí meč“ (*Ř 13,4*). I když byl Mojžíš sebestřísnější a ve své vlastní věci mlčenlivý, v srdci mu hořel příliš silný plamen hněvu, než aby se modlil za svůj vlastní lid – i když jej sebevíc miloval – dřív, než dá průchod své spravedlivé horlivosti a s modláři naloží podle práva.

Neutrální postoje však sice potyčku mezi pravdou a omylem vidí, ale udržují si odstup a odmítají pro pravdu jakkoli trpět. Pastor, který nemá dost lásky a odvahy, aby z kazatelný pravdu bránil, ji patrně neobhájí ani na hořící hranici. Pokud oheň lásky vyhasne nebo zeslábne, a nemůže tak člověka obměkčit k zármutku nad příkořím spáchaným vůči pravdě, kde najít plamen, který by ho měl uschnout k tomu, aby shořel na prach rukama krvežíznivých lidí? Jestliže nedokáže pro pravdu prolít slzu, neprolije pro ni ani krev.

JAK V SRDCI ZAHOŘET LÁSKOU K PRAVDĚ

I. Pravdě se v srdci přizpůsobte

Zalíbení je základem lásky. Tělesné srdce nemůže mít pravdu rádo, protože jí není v ničem podobné. Jak tedy dosáhnout toho, aby pozemské srdce čistou nebeskou pravdu milovalo? Je smutné, když je chápání člověka v rozporu s jeho city, když spolu nejdou ruku v ruce úsudek a vůle. Pravda představuje svědomí napomínající chtíč v srdci! Podobně jako rozhádaní partneři spolu dokáží chvíli žít; nespokojenost však záhy vyžene pravdu jako Achašvéroš Vašti a přijme za své principy, které nezabrání tomu, aby se srdce přiklonilo k hříchu. Mnoho lidí se tak v naší prostopáše době od pravdy odvrací – nemohou v pokoji hřešit a přitom si uchovat zdravý úsudek.

Pokud vás však pravda proměnila prostřednictvím obnovy myslí do své vlastní podoby a způsobila, že nesete ovoce jako ona sama, už se od ní neoddělíte. Ale než se to stane, budete se muset ztotožnit s novou přirozeností, kterou ve vás Boží Duch zformoval. Je zde totiž nové spojení mezi vámi a pravdou – nebo mezi vámi a Kristem – které nelze nikdy zrušit.

Manželský svazek má velikou moc: dva lidé, kteří se sotva znají, dokáží opustit své přátele a rodiče, aby se těšili jeden z druhého, protože jejich city spojila láska a jejich bytosti se staly jedním. Ještě větší moc však provází mys-

tické manželství duše a Krista, duše a pravdy. Stejný člověk, který by před svým obrácením nedal za Krista a jeho pravdu ani zlámanou grešli, dokáže nyní, kdy je s Kristem spojený tajemným dílem Ducha, nechat celý svět za sebou, aby byl s Kristem jedno.

Jeden pronásledovatel se kdysi vysmíval jistému mučedníkovi s otázkou, jestli miluje svou ženu a děti tak málo, že je ochoten přijít o život. „Ne,“ odpověděl křesťan, „miluji je natolik, že bych nikoho z nich neopustil ani za všechno bohatství vévody Brunswicka (jehož byl poddaným); ale pro Krista a jeho pravdu se s nimi všemi rozloučím!“

II. Mějte srdce trvale naplněné Boží láskou

To ve vás probudí lásku k jeho pravdě. Láska vidí, co je drahé jejímu milému, a miluje to kvůli němu. Například láska k Jónatanovi způsobila, že David pátral po přítelových potomcích, aby jim kvůli němu prokázal laskavost. Z lásky duše zvědavě zjišťuje, co je drahé Bohu, aby mohla projevit něhu vůči pravdě, a tak mu dát najevo lásku.

Pravda má pro Boha vysokou hodnotu: „... neboť jsi vyvýšil svou řeč nad každé své jméno.“ (Ž 138,2) Podívejme se teď na několik způsobů, jak si Bůh pravdy cení.

a) Dar pravdy je projevem Božího milosrdenství

Když Bůh ve své milosti předává lidem Slovo, projevuje jim tím jedno z největších milosrdenství, jaká mohou zažít; v této spojitosti Písmo používá slova „sebevic ze svého zákona“ (Oz 8,12). Všechno, co lidé přijmou z Boží ruky bez jeho pravdy, je s touto pravdou srovnatelné asi tak jako Izmaelův podíl (Hagařin chléb a voda) s Izákovým dědictvím. A Bůh, jenž umí ocenit své vlastní dary, řekl o svém Slovu, které sdělil Jákobovi, že „tak žádnému národu neučinil“ (Ž 147,20) – neboli tak bohatě a štědře.

b) Bůh dbá na zachování své pravdy

Bůh nikdy nedopustí, aby se jeho pravda vytratila. Při ztroskotání lodi se lidé nesnaží zachraňovat harampádí ani cetky nízké hodnoty, ale pouze to, co je jim nejdražší. I během všech velkých revolucí v královstvích a církvích Bůh svou pravdu vždy zachoval. Tisíce svatých přišly o život, ale ďábel opovrhne pravdou víc než všemi svatými. A právě pravda dosud žije!

Kdyby nebyla pravda Bohu tak drahá, nedovolil by, aby byla vykoupena krví jeho lidu – a co je ještě důležitější, krví jeho Syna. Onoho velkého dne, kdy se pozemské prvky roztaví v ohni, se pravdy žádný plamen ani nedotkne: „Ale Pánovo slovo zůstává na věčnost.“ (1 Pt 1,25)

c) Boží přísnost vůči nepřátelům pravdy

Nad každým, kdo k pravdě něco přidá nebo z ní ubere, se vznáší strašlivé prokletí. Někdo strhává na zem všechny rány zapsané v Bibli; jiný se zbavuje výsady být zapsán v knize života a přebývat ve svatém městě. Není divu, že si Bůh pravdy tak vysoce cení, pokud uvážíme, co to je – tedy podstata jeho myšlenek a rad od věků až navěky. Je to ten nejplnější způsob, jak může sám Bůh reprezentovat své vlastní bytí, abychom ho mohli znát a milovat.

Princové kdysi posílali prostřednictvím vyslanců své podobizny urozeným dívkám, které si přáli získat a vzít za ženu. Bůh ztělesňuje tak nekonečnou dokonalost, že jeho živý obraz nedokáže vykreslit žádná jiná ruka než ta jeho; a přesně to udělal ve svém Slovu – právě proto mu svatí v každém století radostně odevzdávají svá srdce.

Když přijímáme, nebo odmítáme pravdu, přijímáme tím, nebo naopak zavrhneme Boha. Ačkoli ho lidé nemohou strhnout z trůnu a zbavit božství, mají k tomu velmi blízko, když napadají pravdu – ničí tak Boží podobiznu. Bůh však nikdy nepřestane chtít, abychom my, kteří ho milujeme, k jeho pravdě lnuli.

III. Často rozjímejte o ušlechtilosti pravdy

Oko je okno, jímž vstupuje do nitra láska; duchovní oko, které dokáže vidět pravdu v její přirozené kráse, nemůže jinak a musí ji milovat. Právě tak byl David v srdci uchvácen láskou ke slovu pravdy: „Jak jsem si zamiloval tvůj zákon! Celý den o něm rozjímám.“ (*Ž 119,97*) Přitom spatřoval veliký rozdíl mezi rozjímáním nad pravdami Božího slova a tím nejlepším, co může nabídnout svět: „Vidím,“ řekl, „dovršení všeho dokonalého.“ (*96. v.*) Jen v několika myšlenkách dokázal proniknout na dno světské slávy; když se však chopil Boží pravdy, jeho myšlenky se rozběhly do dále v obdivu a sladkém přemítání: „Šíře tvých příkazů je nezměrná.“ (*96. v.*)

Velké lodě nemohou plout po úzkých řekách a v mělkých vodách; podobně ani mysl plná Božího nebeského poznání nedokáže najít místo k volnému pohybu ve světových filozofiích. Ctnostná duše na těchto mělčinách uvízne; pokud ale vpluje do rozjímání nad Bohem, jeho Slovem a tajemnými pravdami evangelia, ocitne se v hlubokých oceánských vodách, do kterých se může plně ponořit. Dovolte mi nyní obohatit vaše rozjímání o pár povzbudivých skutečností, které při zkoumání uvedených pravd objevíte.

a) Pravda je čistá

A je nejen čistá sama o sobě, ale navíc očišťuje a posvěcuje i duši, která se jí chopí. „Posvěť je v pravdě; tvé slovo je pravda.“ (*J 17,17*) Je to čistá voda, kterou